

LTS.- Bài vit di đây đã đc đt trên tp Sài Gòn Tp Thp vi khá nhiu thông tin đc bit cv cuc chin gia Trung Quc-Vit Nam cách nay đúng 30 năm, ln thc trng bin gii Vit-Trung ngày nay. Sau đó bài vit đã đc đt a lên website ca tp Sài Gòn Tp Thp nhng đc kéo xung gn nhp tc... Tuy tp Sài Gòn Tp Thp không cho bit lý do, song ni dung bài vit cho thy, ở đây, không thc có chuyn “tp ý đc bi”.

Bia tp ng ni m nhng ngi i bi quân xâm ln c Trung Quc git hi hi tháng 2 năm 1979 ở thôn T

Thêm mt ln na, chính thc tp cho thy, tp khi lãnh đo CSVN đã cam kt tôn trng “16 chvàng” trong quan hp vi Trung Quc mi khi lãnh tp hai nn c gp nhau (“láng ging hu nghi, hp tác toàn din, nn đnh lâu dài, hp ng ti i tp ng lai” - đã đc dân chúng trong nn c sa li thành “láng ging khn nn, cp đt toàn din, ln bin lâu dài, thôn tính tp ng lai”), theo “tình thn 4 tt” (láng ging tt, bn bè tt, đng chí tt, đi tác tt - trong mt bài khác trên blog Osin, tác gii bài vit di đây tp ng than: ...Tht không đc dang gi khi bit mt kt đang rình rp bên ta mà vn phi nghe hp xng là “láng ging tt”, mt kt đem tàu chin sang git ngi gii đo ca ta vn xng là “đng chí tt”, mt kt dùng áp lc đt đui đi tác tìm đu ca ta mà vn nhn là “bn bè tt”, mt kt ngang nhiên hút đu ngoài bin ca ta mà vn phi gi i là “đi tác tt”), không ai đc quyn nhp hoc ghi nhn nhng vn đn vn thuc vi lch so nu chúng không phù hp vi li ích ca nhng kt có quyn...

Biên gii i Tháng Hai (2009-1979)

Tháng Hai, nhng cây đào ca thp trp cng đn biên phòng Lũng Cú, Hà Giang, vn cha có

ð÷ h÷i ÷m ð÷ ðâm hoa; nh÷ng khúc quanh trên ðèo Tài H÷ Sìn, Cao B÷ng, v÷n m÷t mù trong s÷ng núi. Sáng 7-2 n÷ng l÷nh, v÷ ch÷ng ông Nguy÷n Văn Qu÷, 82 tu÷i, nhà ÷ kh÷i Tr÷n Quang Kh÷i 1, th÷ xã L÷ng S÷n, ng÷i co ro k÷ l÷i cái ch÷t 30 năm tr÷c c÷a con trai mình, anh Nguy÷n Văn Ðài. Năm ÷y, Ðài 22 tu÷i. Ông Qu÷ nói: “Ð÷ ghi nh÷ ngày ÷y, chúng tôi l÷y Ð÷ng l÷ch, 17-2, làm ðám gi÷ cho con”. Năm 1979, vào lúc 5gi÷ 25 phút sáng ngày 17-2, Trung Qu÷c n÷ súng trên toàn tuy÷n biên gi÷i Vi÷t Nam, ðánh chi÷m t÷ Phong Th÷, Lai Châu, t÷i ð÷a ð÷u Móng Cái.

“Nh÷ng ðôi m÷t”

Hôm ÷y, ông Qu÷ không có nhà, v÷ ông, bà Ð÷, b÷ ð÷ng ð÷y khi bên ngoài tr÷i hãỵ còn r÷t t÷i. Bà nghe ti÷ng pháo chát chúa ÷ h÷ng ð÷ng ð÷ng và phía ð÷c Chóp Chài, L÷ng S÷n. Bà Ð÷ ðánh th÷c các con ð÷y, r÷i 4 m÷ con ð÷t ðú nhau ch÷y v÷ xu÷i. T÷i ki-lô-mét s÷ 10, ðã quá tr÷a, bà r÷ng r÷i khi hay tin, anh Ðài ðã b÷ quân Trung Qu÷c gi÷t ch÷t. Anh Ðài là công nhân ð÷ng s÷t, th÷i ði÷m ÷y, các anh ð÷ng nhiên tr÷ thành t÷ v÷ b÷o v÷ ðo÷n ð÷ng s÷t ÷ H÷u Ngh÷ Quan. Anh em công nhân trong ð÷i c÷a Ðài b÷ gi÷t g÷n h÷t ngay t÷ sáng s÷m. Ðài thu÷c trong s÷ 3 ng÷i k÷p ch÷y v÷ phía sau, nh÷ng t÷i ð÷a bàn xã Thanh Hòa thì l÷i g÷p quân Trung Qu÷c, thêm 2 ng÷i b÷ gi÷t. Ng÷i s÷ng sót duy nh÷t ðã báo tin cho bà Ð÷, m÷ Ðài.

Cùng th÷i gian ÷y, ÷ bên núi Trà Lĩnh, Cao B÷ng, ch÷ V÷ng Th÷ Mai Hoa, m÷t giáo viên c÷p II, ng÷i Tày, m÷i ra tr÷ng, cũng b÷ gi÷t ð÷y lúc n÷a ðêm r÷i theo bà con ch÷y vào hang Ph÷a Khóa. Hàng trăm dân làng trú trong hang khi pháo Trung Qu÷c g÷m rú ÷ bên ngoài, r÷i l÷i g÷ng gánh theo nhau vào phía L÷ng P÷a, ch÷y gi÷c. Ch÷ Hoa không bao gi÷ có th÷ quên “t÷ng ðôi m÷t” c÷a dòng ng÷i ÷ g÷ng gánh ÷y. Gi÷ ðây, ng÷i trong m÷t c÷a hàng bán băng ðĩa trên ph÷ Kim Ð÷ng, th÷ xã Cao B÷ng, ch÷ Hoa nh÷ l÷i: “Năm ÷y, tôi 20 tu÷i. Tôi nghĩ, t÷i sao mình l÷i ch÷y!” Ch÷ quay l÷i, sau khi thay qu÷n áo giáo viên b÷ng b÷ ð÷ chàm vì ð÷c nh÷ng ng÷i ch÷y sau cho bi÷t, r÷t nhi÷u ng÷i dân ẩn m÷c nh÷ cán b÷ ðã b÷ quân Trung Qu÷c gi÷t ch÷t. T÷ trên ð÷i, ch÷ Hoa th÷y quân Trung Qu÷c g÷i nhau ý ÷i và ti÷n vào t÷ng ðoàn.

“Cu÷c Chi÷n 16 Ngày”

Ngày 15-2-1979, Ð÷i tá Hà Tám, năm ÷y là trung ðoàn tr÷ng trung ðoàn 12, thu÷c l÷c l÷ng Biên phòng, tr÷n ÷ L÷ng S÷n, ð÷c tri÷u t÷p. C÷p trên c÷a ông nh÷n ð÷nh: “Ngày 22 tháng 2, ð÷ch s÷ ðánh ÷ c÷p s÷ ðoàn”. Ngay trong ngày 15, ông ra l÷nh c÷m tr÷i, “C÷p chi÷n thu÷t ph÷i s÷n sàng t÷ bây gi÷”, ông nói v÷i c÷p ð÷i. Tuy nhiên, ông v÷n ch÷a nghĩ là ð÷ch s÷ t÷n công ngay. Ðêm 16-2, ch÷p hành ý ki÷n c÷a T÷nh, ông sang tr÷i an ð÷ng bên c÷nh n÷m ð÷ng s÷c

m÷ t ðêm b÷ i vì ông b÷ m÷ t ng÷ vì căng th÷ ng sau nhi÷ u tháng tr÷ i chu÷ n b÷ . ðêm ÷ y, Trung Qu÷ c đánh.

÷ Cao B÷ ng, sáng 16 tháng 2, t÷ t c÷ các đ÷ n tr÷ ng biên phòng đ÷ u đ÷ c tri÷ u t÷ p v÷ th÷ xã Cao B÷ ng nh÷ n l÷ nh, sáng hôm sau h÷ tìm v÷ đ÷ n v÷ tri÷ n khai chi÷ n đ÷ u khi Trung Qu÷ c ðã t÷ n công r÷ i. Sáng 17-2, t÷ nh Cao B÷ ng ra l÷ nh “s÷ tán tri÷ t đ÷ kh÷ i th÷ xã”; đ÷ i đ÷ i 22 c÷ a th÷ xã Cao B÷ ng đ÷ c trang b÷ thêm 17 kh÷ u súng ch÷ ng tăng B41. Ngày 18-2, m÷ t chi÷ c tăng Trung Qu÷ c có “Vi÷ t gian” đ÷ n đ÷ ng l÷ t t÷ i Cao B÷ ng và b÷ tiêu đi÷ t. Nhi÷ u n÷ i, ch÷ khi nhìn th÷ y ch÷ “Bát Nh÷ t”, ng÷÷ i dân m÷ i nh÷ n ra đ÷ y là tăng Trung Qu÷ c. Đ÷ i tá Hà Tám công nh÷ n: “V÷ chi÷ n l÷ c ta đánh giá ðúng nh÷ ng v÷ chi÷ n thu÷ t có b÷ t ng÷”. Tuy nhiên, Đ÷ i tá Hoàng Cao Ng÷n, t÷ nh đ÷ i tr÷ ng Cao B÷ ng th÷ i k÷ 17-2, nói r÷ ng, cho dù không có b÷ t ng÷ thì t÷ ng quan l÷ c l÷ ng là m÷ t v÷ n đ÷ r÷ t l÷ n. Ph÷ n l÷ n quân ch÷ l÷ c c÷ a Vi÷ t Nam ðang ÷ chi÷ n tr÷ ng Campuchia. S÷ ðoàn 346 ðóng t÷ i Cao B÷ ng nhi÷ u năm ch÷ y÷ u làm nhi÷ m v÷ kinh t÷ , th÷ i gian hu÷ n luy÷ n s÷ n sàng chi÷ n đ÷ u tr÷ l÷ i ch÷ a nhi÷ u. L÷ c l÷ ng c÷ m chân Trung Qu÷ c ÷ tuy÷ n m÷ t, h÷ ng Cao B÷ ng, ch÷ y÷ u là ð÷ a ph÷ ng quân, ch÷ có kho÷ ng h÷ n 2 trung ðoàn.

Trong khi, theo tài li÷ u t÷ Trung Qu÷ c, ch÷ riêng ÷ Cao B÷ ng trong ngày 17-2, Trung Qu÷ c s÷ ð÷ ng t÷ i 6 s÷ ðoàn; ÷ L÷ ng S÷ n 3 s÷ và Lào Cai 3 s÷ . Hôm sau, 18-2, Trung Qu÷ c tăng c÷ ng cho h÷ ng Cao B÷ ng 1 s÷ ðoàn và 40 tăng; L÷ ng S÷ n, m÷ t s÷ và 40 tăng; Lào Cai, 2 trung ðoàn và 40 tăng. L÷ c l÷ ng Trung Qu÷ c áp sát Biên gi÷ i vào ngày 17-2 lên t÷ i 9 quân ðoàn ch÷ l÷ c. Ngày 17-2, Trung qu÷ c t÷ n vào Bát xát, Lào Cai; chi÷ u 23-2, Trung Qu÷ c chi÷ m Đ÷ ng ðăng; 24-2, Trung Qu÷ c chi÷ m th÷ xã Cao B÷ ng; ngày 27-2, ÷ L÷ ng S÷ n, Trung Qu÷ c đánh vào th÷ xã.

Th÷ nh÷ ng, b÷ ng m÷ t l÷ c l÷ ng nh÷ h÷ n r÷ t nhi÷ u, các đ÷ n v÷ biên gi÷ i ðã nhanh chóng t÷ ch÷ c chi÷ n đ÷ u. Theo cu÷ n “10 Năm Chi÷ n Tranh Trung Vi÷ t”, xu÷ t b÷ n l÷ n đ÷ u năm 1993 c÷ a NXB Đ÷ i H÷ c T÷ Xuyên, quân Trung Qu÷ c ðã g÷ i con ð÷ ng t÷ n vào th÷ xã Cao B÷ ng c÷ a h÷ là nh÷ ng “khe núi ð÷ m máu”. Đ÷ c bi÷ t, t÷ u ðoàn Đ÷ c công 45, đ÷ c ð÷ u lên sau ngày 17-2, ch÷ c÷ n đánh tr÷ n đ÷ u ÷ kilomet s÷ 3, ð÷ ng t÷ Cao B÷ ng ði v÷ xuôi qua ðèo Tài H÷ Sìn, cũng ðã khi÷ n cho quân Trung Qu÷ c khi÷ p v÷ a. Nh÷ ng ng÷÷ i dân Biên gi÷ i cho ð÷ n hôm nay v÷ n nh÷ mãi hình ÷ nh “bi÷ n ng÷÷ i” quân Trung Qu÷ c b÷ nh÷ ng cánh quân c÷ a ta c÷ ð÷ ng liên t÷ c, đánh cho tan tác. Đ÷ u tháng 3-1979, trong khi hai s÷ ðoàn 346, Cao B÷ ng và 338, L÷ ng S÷ n, th÷ c sâu đánh nh÷ ng ðòn vu h÷ i. T÷ Campuchia, sau khi ðu÷ i Pol P÷ t kh÷ i Phnomp÷nh, hai quân ðoàn tinh nhu÷ c÷ a Vi÷ t Nam ð÷ c ð÷ u ra phía B÷ c. Ngay sau khi Quân ðoàn II ð÷ t nh÷ ng b÷÷ c chân ð÷ u tiên lên Đ÷ ng M÷ , L÷ ng S÷ n; Quân ðoàn III t÷ i Na Rì; Ch÷ t÷ ch n÷÷ c ra l÷ nh “T÷ ng Đ÷ ng viên”... ngày 5-3-1979, Trung Qu÷ c tuyên b÷ rút quân v÷ n÷÷ c.

Lào Cai, Sapa, Đ÷ ng ðăng, L÷ ng S÷ n... b÷ phá tan hoang. T÷ i Cao B÷ ng, quân Trung Qu÷ c

phá s^o ch s^o t^ung ngôi nhà, t^ung công trình, ^op mìn cho n^o tung t^ung c^ot đi^on. N^ou nh^o, ^o Bát Xát, Lao Cai, hàng trăm ph^o n^o tr^o em b^o h^om hi^op, b^o gi^ot m^ot cách d^o man ngay trong ngày đ^ou tiên quân Trung Qu^oc ti^on sang. Thì, t^ui thôn T^ung Chúp, xã H^ong Đ^oo, huy^on Hòa An, Cao B^ong, trong ngày 9-3, tr^o c^o khi rút lui, quân Trung Qu^oc đã gi^ot 43 ng^oi, g^om 21 ph^o n^o, 20 tr^o em, trong đó có 7 ph^o n^o đang mang thai. T^ut c^o đ^ou b^o gi^ot b^ong dao nh^o Pol P^ot. M^oi ng^oi b^o ném xu^ong gi^ong, h^on 30 ng^oi khác, xác b^o ch^ot ra nhi^ou khúc, v^ot hai bên b^o su^oi.

L^ong L^o Hoa Đào

Ng^oi đ^oi ông Nguy^on Thanh Loan, ng^oi i trông gi^o nghĩa trang V^o Xuyên, Hà Giang, chúng tôi nhìn ra xa. Tháng Hai ^o đây m^oi là mùa hoa đào n^o. Nghĩa trang có 1,680 ngôi m^o. Trong đó, 1,600 m^o là c^oa các li^ot s^o hy sinh trong cu^oc chi^on tranh t^u ngày 17-2. ^o V^o Xuyên, ti^ong s^ung ch^o th^ot s^o yên vào đ^ou năm 1990. Năm 1984, khi Trung Qu^oc n^o s^ung tr^o l^oi hòng đánh chi^om h^on 20 cao đi^om ^o Thanh Th^oy, V^o Xuyên, b^o đ^oi đã ph^oi đ^o máu ^o đây đ^o giành gi^ot l^oy t^ung t^uc đ^ot. R^ot nhi^ou chi^on sĩ đã hy sinh, đ^oc bi^ot là hy sinh khi tái chi^om đ^onh cao 1509. Ông Loan nh^o l^oi, c^o n^oa đêm v^o sáng, xe GAT 69 l^oi ch^o v^o, t^ung túi t^u sĩ x^op ch^ong lên nhau. Trong s^o 1,600 li^ot sĩ ^oy, ch^o y^ou ch^ot trong giai đ^on 1984, 1985, có ng^oi ch^ot năm 1988, còn có 200 ngôi m^o ch^oa xác đ^onh đ^oc là c^oa ai. Sau khi hoàn thành vi^oc phân gi^oi c^om m^oc, cái pháo đài trên đ^onh 1509 mà Trung Qu^oc dành đ^oc và xây đ^ong trong nh^ong năm 80, v^on còn. H^o nói là đ^o làm du l^och. T^u 1509, có th^o nhìn th^ou xu^ong th^o xã Hà Giang. Năm 1984, t^u 1509 pháo Trung Qu^oc đã b^on vào th^o xã.

Trên đ^ong lên Mèo V^oc, s^ong đ^oc quánh ngoài c^oa xe. T^ung t^up, t^ung t^up trai gái H'mông thông th^o c^ot b^oc du xuân. Có nh^ong chàng trai đã tìm đ^oc cho mình cô gái đ^o c^om tay. M^ot biên gi^oi h^ou ngh^o và hòa bình là vô cùng quý giá. Năm 1986, v^on có nhi^ou ng^oi ch^ot vì đ^on pháo Trung Qu^oc n^oi đ^on đ^ong mà chúng tôi v^oa đi, n^oi các cô gái, hôm nay, đ^o cho các chàng trai c^om tay kéo đi v^oi g^ong m^ot tràn tr^o h^onh phúc.

Quá kh^o, r^ot c^on khép l^oi đ^o cho nh^ong hình ^onh nh^o v^oy đ^om ch^oi. Nh^ong cũng ph^oi tr^on tr^ong nh^ong năm tháng đã thu^oc v^o quá kh^o. Tháng Hai, đ^ong ^o bên này c^oa kh^ou Chi Ma, L^ong S^on, nhìn sang bên kia, th^oy l^ong l^ong m^ot t^ung đài đ^o r^oc mà theo các sĩ quan biên phòng, Trung Qu^oc g^oi là “đài chi^on th^ong”. Tr^o l^oi L^ong S^on, nh^ong chi^oc xe tăng Trung Qu^oc b^o quân và dân ta b^on cháy hôm 17-2 v^on v^on n^om bên b^o sông K^o Cùng, gi^o đã đ^oc bán s^ot v^on cho các khu gang thép. ^o Cao B^ong, chúng tôi đã c^o nh^o m^oy ng^oi dân đ^oa ph^ong ch^o ra kilomet s^o 3, theo h^ong đ^oo Tài H^o Sìn, tìm t^um bia ghi l^oi tr^on đánh đi^ot 18 xe Trung Qu^oc c^oa ti^ou đoàn đ^oc công 45, nh^ong không th^oy. Tr^o l^oi T^ung Chúp, ph^oi nh^o đ^on ông L^ong Đ^oc T^un, bí th^o chi b^o, nguyên huy^on đ^oi phó Hòa An, đ^oa ra cái gi^ong mà hôm 9-3-1979, quân Trung Qu^oc gi^ot 43 th^ong dân Vi^ot Nam. Ông T^un cũng chính là m^ot trong nh^ong ng^oi đ^ou

“16 ch  vàng” m i truy n t ng   Việt Nam: “L ng gi ng kh n n n, cướp đ t to n diện L n bi n l u d i, th 

T  c Gi  : Huy Đ c

Th  Ba, 10 Th  ng 2 N  m 2009 21:59

ti n tr  v  l ng, tr c tiếp đ  t ng x c ph n, tr em, b ch t b ng b a, b ng dao r i qu ng xu ng gi ng. C i gi ng  y b y gi n m s u trong vườn riêng của m t gia đ nh, không c  đ  ng đ i vào. H m  y, anh T n ph i k u m y thanh niên đ  theo ch t b t c nh tre cho ch ng t i ch p h nh b  ghi  i s  ki n m  gi  đ y đ  ch m trong gai tre v  lau l ch.